

ΤΕΥΧΟΣ ΠΡΩΤΟ

αρχεία

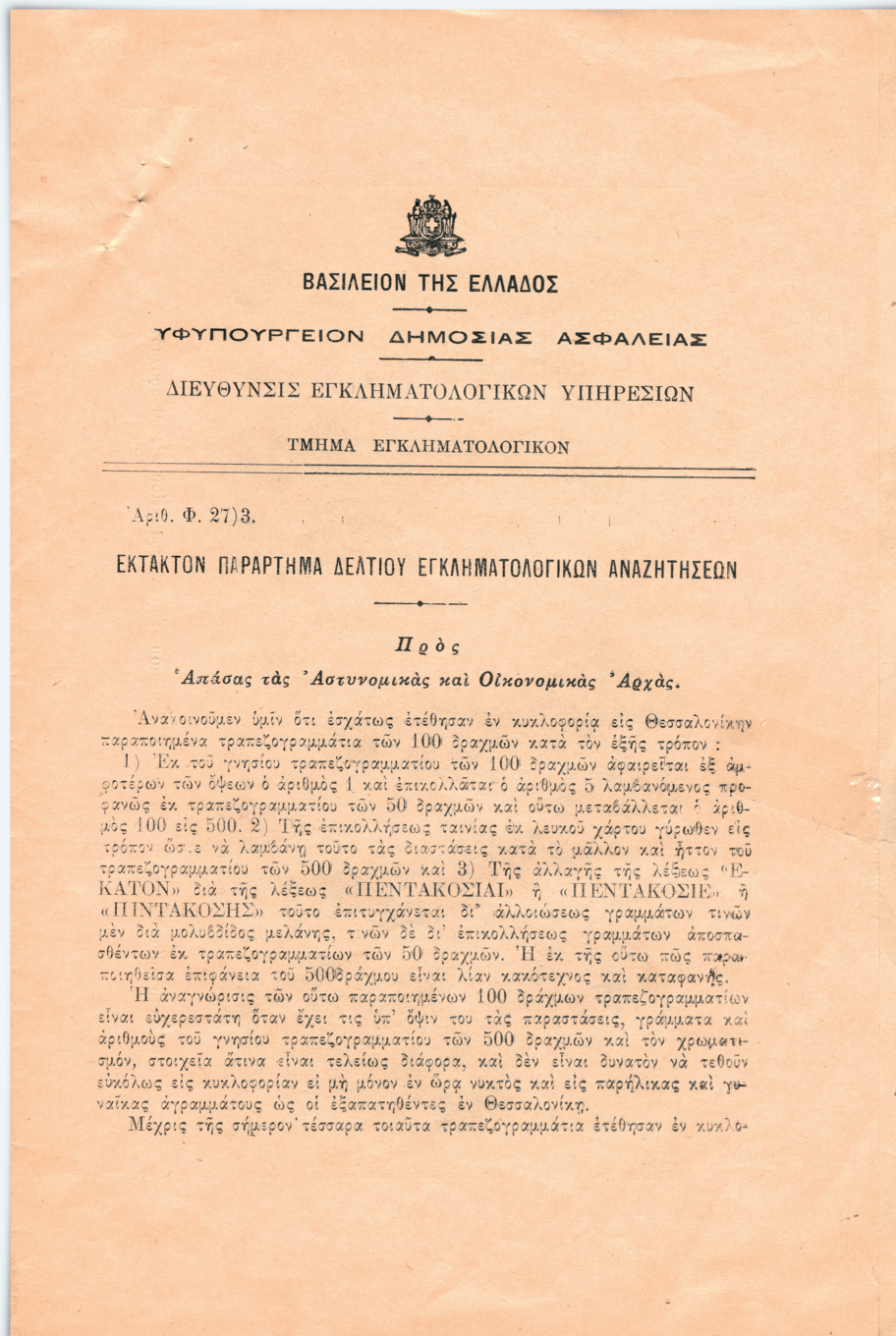
ΠΗΓΕΣ ΓΝΩΣΗΣ,
ΠΗΓΕΣ ΜΝΗΜΗΣ

Ένα σύγχρονο αρχείο

Το ΙΑ/ΕΤΕ ανοίγει τα χαρτιά του

Υπόθεση παραχάραξης

Το 1938, το Υφυπουργείον Δημοσίας Ασφαλείας του ελληνικού κράτους δημοσιεύει έκτακτο παράρτημα δελτίου εγκληματολογικών αναζητήσεων προκειμένου να ενημερώσει τις αστυνομικές και οικονομικές αρχές σχετικά με την κυκλοφορία παραποιημένων χαρτονομισμάτων των 100 δραχμών.

1. Η γλώσσα της εποχής στην οποία έχει γραφτεί το κείμενο είναι η καθαρεύουσα. Μπορείτε να την κατανοήσετε παρά τις διαφορές που παρουσιάζει από τη νεοελληνική, ώστε να αντλήσετε τις σχετικές πληροφορίες;

ΒΑΣΙΛΕΙΟΝ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΥΦΥΠΟΥΡΓΕΙΟΝ ΔΗΜΟΣΙΑΣ ΑΣΦΑΛΕΙΑΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΙΣ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΥΠΗΡΕΣΙΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΟΝ

Αριθ. Φ. 27)3.

ΕΚΤΑΚΤΟΝ ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΔΕΛΤΙΟΥ ΕΓΚΛΗΜΑΤΟΛΟΓΙΚΩΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΕΩΝ

Πρὸς

Ἀπάσας τὰς Ἀστυνομικὰς καὶ Οἰκονομικὰς Ἀρχάς.

Ἀνακοινούμεν ὑμῖν ὅτι ἐσχάτως ἐτέθησαν ἐν κυκλοφορίᾳ εἰς Θεσσαλονίκην παραπονημένα τραπεζογραμμάτια τῶν 100 δραχμῶν κατὰ τὸν ἑξῆς τρόπον :

1) Ἐκ τοῦ γνησίου τραπεζογραμματίου τῶν 100 δραχμῶν ἀφαιρεῖται ἐξ ἀμφοτέρων τῶν ὄψεων ὁ ἀριθμὸς 1 καὶ ἐπικολλᾶται ὁ ἀριθμὸς 5 λαμβανόμενος προφανῶς ἐκ τραπεζογραμματίου τῶν 50 δραχμῶν καὶ οὕτω μεταβάλλεται ὁ ἀριθμὸς 100 εἰς 500. 2) Τῆς ἐπικολλήσεως ταινίας ἐκ λευκοῦ χάρτου γύρωθεν εἰς τρόπον ὥστε νὰ λαμβάνῃ τοῦτο τὰς διαστάσεις κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον τοῦ τραπεζογραμματίου τῶν 500 δραχμῶν καὶ 3) Τῆς ἀλλαγῆς τῆς λέξεως «ΕΚΑΤΟΝ» διὰ τῆς λέξεως «ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΑΙ» ἢ «ΠΕΝΤΑΚΟΣΙΕ» ἢ «ΠΙΝΤΑΚΟΣΗΣ» τοῦτο ἐπιτυγχάνεται δι' ἀλλοιώσεως γραμμάτων τινῶν μὲν διὰ μολυβδίδος μελάνης, τινῶν δὲ δι' ἐπικολλήσεως γραμμάτων ἀποσπασθέντων ἐκ τραπεζογραμμάτων τῶν 50 δραχμῶν. Ἡ ἐκ τῆς οὕτω πως παραπονηθεῖσα ἐπιφάνεια τοῦ 500δράχμου εἶναι λίαν κακότεχνος καὶ καταφανής.

Ἡ ἀναγνώρισις τῶν οὕτω παραπονημένων 100δράχμων τραπεζογραμμάτων εἶναι εὐχερεστάτη ὅταν ἔχει τις ὑπ' ὄψιν του τὰς παραστάσεις, γράμματα καὶ ἀριθμοὺς τοῦ γνησίου τραπεζογραμματίου τῶν 500 δραχμῶν καὶ τὸν χρωματισμόν, στοιχεῖα ἅτινα εἶναι τελείως διάφορα, καὶ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ τεθοῦν εὐκόλως εἰς κυκλοφορίαν εἰ μὴ μόνον ἐν ὥρᾳ νυκτὸς καὶ εἰς παρήλικας καὶ γυναικας ἀγραμμάτους ὡς οἱ ἐξαπατηθέντες ἐν Θεσσαλονίκῃ.

Μέχρι τῆς σήμερον τέσσαρα τοιαῦτα τραπεζογραμμάτια ἐτέθησαν ἐν κυκλοφορίᾳ ἅπαντα ἐν Θεσσαλονίκῃ καὶ παρὰ τοῦ ἰδίου ἀτόμου ἔχοντος τὰ κάτωθι χαρακτηριστικά.

Ἀνάστημα ὑψηλόν, ἀδύνατος, ὑπόξανθος, ἐπὶ τοῦ προσώπου φέρει στίγματα ἐξ εὐλογίας, ἡλικίας 35-40 ἐτῶν, μύσταξ κεκομμένος, ἐνδυμασία κατὰ τὴν πρώτην ἐμφάνισιν γκρί, κατὰ τὴν δευτέραν καφέ, μὲ λευκὰ στίγματα, ἐπανωφόριον καφέ, ρεπούμπλικα καφέ, κατὰ τὴν τρίτην ἐμφάνισιν ἀντὶ ἐπανωφορίου ἔφερε καπαρδῖναν ἀνοικτοῦ χρώματος, καὶ κατὰ τὴν τετάρτην ἔφερε ἐνδυμασίαν γκρί ριγὲ καὶ τραγιάσκαν τοῦ αὐτοῦ χρώματος. Παρακαλοῦμεν ἐνεργήσατε τὰς δεούσας ἀναζητήσεις ἔχοντες ὑπ' ὄψιν καὶ τὸ ὑπ' ἀριθ. 77 τῆς 6)12)37 ἑκτακτον παράρτημα ἡμῶν «περὶ κυκλοφορίας παραπονημένων πεντηκονταδράχμων» διότι ἀσφαλῶς πρόκειται περὶ τοῦ ἰδίου ἀτόμου ἢ συνεργοῦ καὶ ἐν περιπτώσει συλλήψεως, ἀναφέρατε ἡμῖν λεπτομερῶς καὶ παραπέμψατε ἀρμοδίους διὰ τὴν ἐγκληματολογικὴν σήμανσιν.

Ἐν Ἀθήναις τῇ 20 Μαΐου 1938

Διὰ τὴν ἀκρίβειαν

Ὁ Τμηματάρχης
Ν. Ι. ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ

Ὁ Διευθυντής
Κ. ΓΑΡΔΙΚΑΣ

Οι δύο όψεις του τραπεζογραμματίου των 100 δραχμών της 14ης έκδοσης της Εθνικής Τράπεζας πριν παραπονηθεί σε 500 δραχμών.

2. Προσπαθήστε να εντοπίσετε μέσα στο κείμενο τις φράσεις που κρύβουν την απάντηση στις παρακάτω ερωτήσεις.

α) Με ποιον τρόπο γινόταν η πλαστογράφηση; Ήταν πετυχημένη;

β) Πότε και ποιοι εξαπατώνται ευκολότερα;

γ) Πώς περιγράφεται το άτομο που διακινεί τα πλαστά χαρτονομίσματα;

3. Συμπληρώστε το παρακάτω γλωσσάριο. Πώς αποδίδονται στο κείμενο οι παρακάτω λέξεις;

α) μουστάκι _____ **γ) άσπρου χαρτιού** _____

β) χαρτονόμισμα _____ **δ) ξανθωπός** _____

4. Από το κείμενο προκύπτουν στοιχεία σχετικά με:

α) την κοινωνική θέση της γυναίκας εκείνη την εποχή,

β) τις καιρικές συνθήκες που επικρατούσαν στη Θεσσαλονίκη τις ημέρες έκδοσης του παραρτήματος.

Εντοπίστε τις συγκεκριμένες φράσεις.

Γενική επιμέλεια:

Γεράσιμος Νοταράς, Επικεφαλής Ιστορικού Αρχείου Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος
Στέλλα Χρυσουλάκη, Αρχαιολόγος, Προϊσταμένη Τμήματος Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Επιμέλεια έκδοσης:

Εύη Πίνη, Αρχαιολόγος, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Κείμενα:

Μαρία Λεμπέση, Ιστορικός, Ιστορικό Αρχείο ΕΤΕ

Διορθώσεις κειμένων:

Φωτεινή Κορδού, Στέφανος Στεφάνου, Επιμελητές εκδόσεων, Ιστορικό Αρχείο ΕΤΕ

Ηλεκτρονική – καλλιτεχνική επιμέλεια:

Σπήλιος Πίστας, Γραφίστας, Τμήμα Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Επικοινωνίας ΥΠ.ΠΟ.Τ.

Copyright © Υπουργείο Πολιτισμού και Τουρισμού, Ιστορικό Αρχείο Εθνικής Τράπεζας της Ελλάδος, Αθήνα 2009

ISBN: 978-960-214-864-8, 978-960-88264-8-9

ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ & ΤΟΥΡΙΣΜΟΥ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΜΟΥΣΕΙΩΝ, ΕΚΘΕΣΕΩΝ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΩΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑΣ

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ
ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ